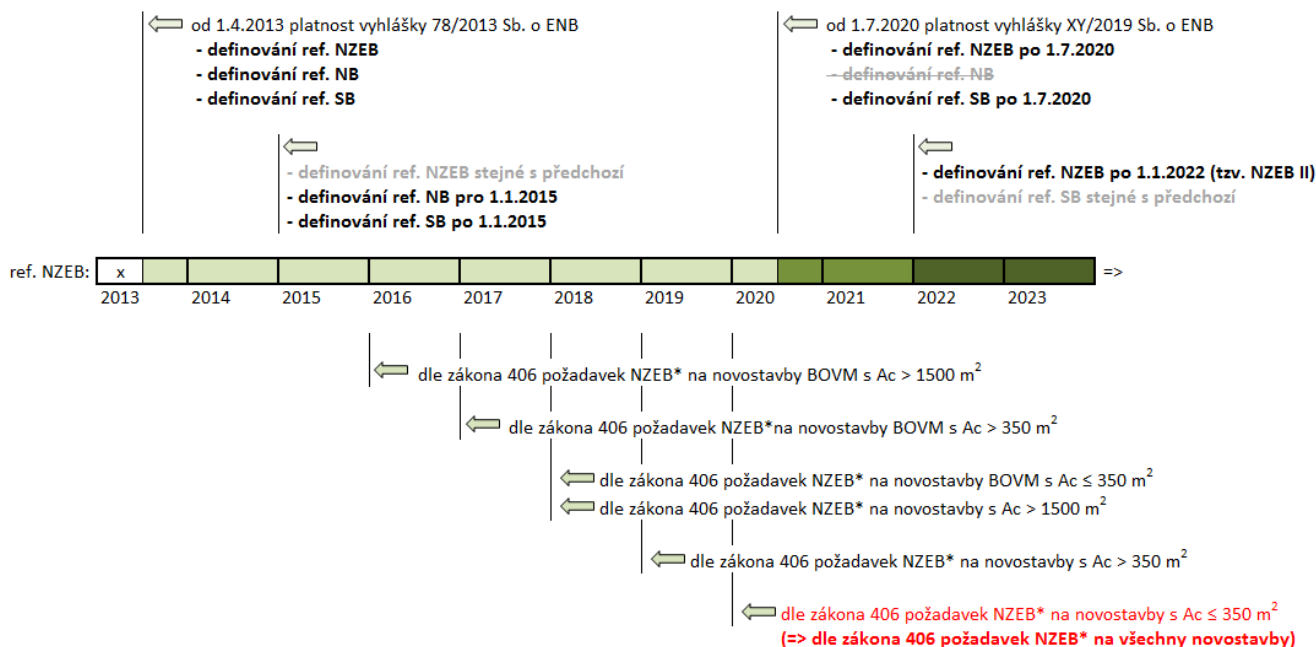

4. 11. 2019 | Autor: Ing. Martin Varga

S blížícím se datem 1.1.2020 narůstá počet dotazů ohledně toho, jaké požadavky musí budovy splnit z hlediska posouzení energetické náročnosti budovy po tomto "magickém datu". Tyto dotazy jsou ještě umocněny obecně známou informací, že je již připraven nový návrh prováděcí vyhlášky o ENB k zákonu 406/2000 Sb., který v současné době také prochází "aktualizací". Zpřísňuje nová vyhláška o ENB požadavky na budovy či nikoliv? Jak to tedy bude po 1.1.2020 a také po platnosti nové vyhlášky po 1.7.2020? (Aktualizace 18.11.2019, 17.1.2020)

Současná vyhláška o ENB č. 78/2013 Sb. ve znění pozdějších změn, čili ve znění změny vyhlášky 230/2015 Sb., bude platit s největší pravděpodobností do 1.7.2020, kdy ji nahradí platnost nové vyhlášky XY/2019 Sb. o ENB (jelikož legislativní proces není ještě ukončen, není známo číslo nové prováděcí vyhlášky. Předpokládá se ale, že by měla být vydána do konce roku 2019 s tím, že její platnost by měla být odložena od 1.7.2020. A to z důvodu přípravy SW pro hodnocení ENB na tuto novou vyhlášku. Současnou vyhlášku o ENB budeme v následujícím textu označovat pouze jako vyhlášku "78").

poznámka: "BOVM" - budovy užívané nebo vlastněné orgánem veřejné moci nebo jím zřízeným subjektem
 *pro uvedenou ref. NZEB platí vždy aktuálně platné nastavení dle platné vyhlášky o ENB

ZÁKON 406 A VYHLÁŠKA 78 O ENB: Požadavky po 1.1.2020

Současný zákon 406/2000 Sb. v aktuálním znění (dále jen zákon "406") definuje požadavky na novostavby. Kromě jiného také definuje základní pojem budovy s téměř nulovou spotřebou energie (dále v článku budeme používat zkratku z anglického originálu NZEB). **Podrobnosti NZEB pak uvádí prováděcí vyhláška 78.** V tomto zákoně jsou transponovány obecné požadavky směrnice EU o EPBD (zkratka z anglického originálu pro energetickou náročnost budov).

V zákoně 406 je definováno již od roku 2012, jaké jsou požadavky na novostavby po 1.1.2013. Viz §7, odstavec (1) písmeno c):

c) splnění požadavků na energetickou náročnost budovy s téměř nulovou spotřebou energie, a to v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1500 m² od 1. ledna 2018, v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 350 m² od 1. ledna 2019 a v

případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 350 m² od 1. ledna 2020,

Ve výše uvedeném odstavci ze zákona 406 je červeně vyznačena poslední věta. Tato věta v podstatě neříká nic jiného, že k 1.1.2020 "doběhl poslední turnus" typů novostaveb, pro které musí platit požadavky na NZEB. Pro ty, kteří projektují pouze RD a menší stavby s energeticky vztažnou podlahovou plochou $A_c < 350 \text{ m}^2$ tak musí při hodnocení projektu z hlediska ENB v SW volit pro splnění požadavku po tomto datu 1.1.2020* typ referenční budovy NZEB nikoliv pouze "novou referenční budovu". Ti z vás, kteří projektují nebo hodnotí větší stavby s $A_c > 350 \text{ m}^2$, popř. stavby vlastněné nebo užívané orgánem veřejné moci však tuto povinnost měli již podstatně dříve od 1.1.2016. **Uložená povinnost zákonem 406, že po 1.1.2020 musí již všechny novostavby splnit požadavky na NZEB je známá minimálně od roku 2013 a není to tedy nic nového. Jen tento požadavek nabíhal postupně podle velikosti novostavby a typu uživatele/vlastníka novostavby. Stejně tak parametry referenční NZEB pro konkrétní vyhodnocení jsou také známé ve vyhlášce 78 od r. 2013 a budou platit až do 1.7.2020.**

**Poznámka: Velmi důležité je upozornit, že rozhodné datum vyžadování příslušného požadavku by mělo být (podle "selské logiky") datum podání projektu na stavební úřad (dále SÚ) pro získání vyjádření (stavební povolení/ohlášení). Proto by bylo určitě chybné zpracovat PENB na RD 31.12.2019 s tím, že RD splní požadavky na novou referenční budovu a přitom lze reálně předpokládat, že podání žádosti bude až po 1.1.2020. Proto upozorňujeme zpracovatele PENB, pokud si nejsou jistí, že k podání žádosti dojde před 1.1.2020, že je nutno volit typ referenční budovy pro stanovení požadavků v SW NZEB raději již nyní (platí pro novostavby s $A_c < 350 \text{ m}^2$, tedy RD)!*

Dodatek: Ministerstvo pro místní rozvoj, zdá se, trvá na výkladu, že rozhodným datem je datum vyřízení této žádosti na příslušném SÚ. A k tomuto datu je nutno mít projekt vyhovující platným požadavkům. Pokud bychom to vzali do úplného extrému tohoto výkladu, tak se kladného vyjádření nikdy nedoberete a budete neustále projekt jen aktualizovat, protože: 1) nemáte vůbec pod kontrolou, kdy SÚ rozhodne - zvláště u velkých staveb a 2) vždy nemáte ani včasné informace o rozsahu a rychlosti změn závazných požadavků, které mohou nastat mezi datem podání projektu na SÚ a datem vyjádření SÚ. Úsudek si můžete udělat sami. Ty závazné změny se mohou týkat čehokoliv, nejen energetické náročnosti, ale rozsah je velký - od územního plánu (není-li územní řízení oddělené) po ten nejposlednější závazný předpis. Pokud má takový požadavek existovat, měl by být aplikován přiměřeně s ohledem na konkrétní projekt a změnu závazných předpisů. Jako vždy, pokud není něco jednoznačné, tak v takovém případě hrozí velký rozsah "šedé" zóny nekonzistentnosti rozhodnutí SÚ z hlediska toho, co je přiměřeně vyžadovat ještě zpracovat a co již nikoliv.

Když zůstaneme u RD, tak jaké rozdíly jsou v požadavcích na ENB, které nastavuje referenční nová budova a referenční NZEB po 1.1.2020? Rozdíly jsou pouze tyto dva:

1) Přísnější požadavek na průměrný součinitel prostupu tepla $U_{em,R}$:

NZEB má o 10% přísnější požadavek oproti požadavku na novou budovu.

Tab. 1 - Parametry a hodnoty referenční budovy

Parametr	Označení	Jednotky	Referenční hodnota		
			Dokončená budova a její změna	Nová budova	Budova s téměř nulovou spotřebou energie
Redukční činitel požadované základní hodnoty průměrného součinitele prostupu tepla	f_R	-	1,0	0,8	0,7

2) Vyšší redukce neobnovitelné primární energie:

NZEB má o 15% přísnější požadavek oproti požadavku na novou budovu.

Tab. 5 - Snížení hodnoty neobnovitelné primární energie stanovené pro referenční budovu (dosažitelné zvýšením využití obnovitelných zdrojů nebo zvýšením parametrů stavebních prvků obálky budovy nebo technických systémů budovy)

Parametr	Označení	Jednotky	Druh budovy nebo zóny	Referenční hodnota		
				Dokončená budova a její změna po 1.1. 2015	Nová budova po 1. 1. 2015	Budova s téměř nulovou spotřebou u energie
Snížení hodnoty neobnovitelné primární energie stanovené pro referenční budovu	$\Delta e_{p,R}$	%	Rodinný dům	3	10	25
		%	Bytový dům	3	10	20
		%	Ostatní budovy	3	8	10

Pokud projektujete RD, který splní současné požadavky na novostavbu z hlediska U_{em} a primární neobnovitelné energie jen těsně (porovnáváno s typem referenční budovy: nová budova), tak nově při nastavení požadavku na referenční budovu NZEB tento projekt požadavky nesplní. Bude nutno zlepšit konstrukce, a optimalizovat celý objekt tak, aby splnil přísnější požadavky i na neobnovitelnou primární energii.

Poznámka plynoucí z častého dotazu na technické podpoře po 1.1.2020: Současná vyhláška 78/2013 Sb. o ENB platí již od roku 2013. A ve vyhlášce je napsáno v §9 odst. (7), že klasifikace budovy je vždy podle stupnice stanovené novou referenční budovou bez ohledu na to, kterou referenční budovu uživatel zadá pro vyhodnocení. Je tedy zřejmé, že požadavky uvedené v protokolu jsou shodné s hodnotami uvedenými na rozhraní třídy C a D v grafickém vyjádření průkazu jen v případě, že pro vyhodnocení byla zvolena nová referenční budova. Od 1.1.2020 však platí povinnost, aby i novostavby s podlahovou plochou < 350 m² (což se týká především RD) splňovaly standard budovy s téměř nulovou spotřebou energie => po 1.1.2020 se liší hodnoty mezi třídou C a D v grafickém vyjádření PENB (zůstávají pro novou referenční budovu) a požadavky pro vyhodnocení uvedené v protokolu = nulová budova. A tak se může klidně stát, že tato budova bude klasifikována ve třídě C, ale přitom v protokolu bude u vyhodnocení uvedeno, že nevyhovuje. Pokud jste se ve své praxi zabývali doposud například jen těmito novými budovami s $A_c < 350$ m² (tedy hlavně RD), tak samozřejmě až po 1.1.2020 vás tento "nesoulad" zarazil. Ale takto je to v pořádku.

ZÁKON 406 A NOVÝ NÁVRH VYHLÁŠKY O ENB: Požadavky po 1.7.2020

K změnám referenční budovy NZEB v navrhované vyhlášce dojde. U typů budov RD a BD se nepředpokládají po 1.7.2020 nějaké zásadní zásahy do projektu, pokud projekt splní NZEB již dle současné vyhlášky 78. Ale přesto změny určitě budou, přeci jenom k určitému zpřísnění dojde. U referenční budovy NZEB dle nové vyhlášky dojde k navýšení některých referenční účinností (tedy ke zpřísnění), současně však v doprovodné normě ČSN 73 0331-1 došlo také k zvýšení typických sezónních účinností (co se týče tepelných zdrojů na plynná a kapalná paliva). Ale pozor: V této normě dojde také k zastropení podílu pokrytí potřeby tepla na vytápění od lokálních zdrojů na biomasu dle jeho typu, aby nedocházelo k nereálným předpokladům využití biomasy v kombinaci s elektrickým vytápěním! V důsledku úpravy některých pokřivených referenčních hodnot u současné vyhlášky 78 dojde k zpřísnění požadavků na NZEB u ostatních typů budov. A to zejména v důsledku odstranění těchto dvou problematických parametrů:

- Nově bude nastaven výpočet U_{em} . Již nebude možné vhodně nastavením zónování budovy s vhodně zvolenými návrhovými teplotami ovlivňovat vypočtené referenční hodnoty požadavku $U_{em,R}$
- Referenční hodnota měrného příkonu na umělé osvětlení $p_{L,Ix,R} = 0,10$ W/m²lx byla značně předimenzována, což v praxi znamenalo benevolentnější požadavek u NZEB, než by měl být. Pokud projekt tohoto "benefitu" plně využíval při splnění NZEB do 1.7.2020, bude jej nutno zajistit po tomto datu změnit pro splnění NZEB.

Požadavek na NZEB po 1.7.2020 bude v SW ENERGETIKA zapracován s dostatečným předstihem před

datem 1.7.2020, tak aby měli projektanti a energetičtí specialisté dostatečný čas u projektů připravit se na tento požadavek, pokud budou tyto projekty podávány na SÚ po 1.7.2020. Kromě nových referenčních parametrů bude také kompletně přepracován vzhled protokolu a grafické stupnice PENB.

Požadavky po 1.1.2022

Po 1.1.2022 musí novostavba splnit požadavky na referenční NZEB II. Referenční budova nastavující požadavky NZEB II se oproti NZEB platné po 1.7.2020 bude lišit pouze ve výši redukce neobnovitelné primární energie (dále jen eNP,R) podle typu zóny: obytná vs. ostatní, a u obytných zón podle měrné potřeby tepla na vytápění a velikosti energeticky vztažené podlahové plochy. Vše ostatní by oproti NZEB z 1.7.2020 mělo zůstat stejné. Zkráceně lze zatím uvést, že požadavek na redukci eNP,R je nastaven tak, aby vedl projekty ke standardu přibližující se hodnotám spotřeby primární neobnovitelné energie na úrovni pasivních budov. Podrobnosti rozvedeme v některém z dalších článků, jakmile bude nová vyhláška o ENB oficiálně vydaná. **Požadavek na NZEB II bude v SW ENERGETIKA zapracován již před 1.7.2020, tak by měli projektanti a energetičtí specialisté dostatečný čas u projektů připravit se na tento požadavek po 1.1.2022.**

<https://deksoft.eu/technicke-forum/technicka-knihovna/story-107>